Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2025/1264

3.10.2025

# KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2025/1264,

## 27. juuni 2025,

## millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2023/1114 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, milles määratakse kindlaks varapõhiste tokenite ja e-raha tokenite teatavate emitentide likviidsuse juhtimise põhimõtete ja menetluste miinimumsisu

**(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrust (EL) 2023/1114, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937, ([1]) eriti selle artikli 45 lõike 7 neljandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt määruse (EL) 2023/1114 artikli 35 lõikele 4 ja artiklile 58 kohaldatakse kõnealuse määruse artikli 45 lõikes 3 sätestatud nõudeid mitte ainult oluliste varapõhiste tokenite emitentide suhtes, vaid ka olulisi e-raha tokeneid emiteerivate e-raha asutuste suhtes ning, kui nende pädevad asutused seda nõuavad, mitteoluliste varapõhiste tokenite emitentide suhtes ja mitteolulisi e-raha tokeneid emiteerivate e-raha asutuste suhtes.

(2) Määruse (EL) 2023/1114 kohaselt peab komisjon täpsustama varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitentide likviidsuse juhtimise põhimõtete miinimumsisu ja likviidsusriski juhtimise menetlused, millega tagatakse, et tagatisvara portfelli väärtus on selline, mis võimaldab rahuldada kõnealuste tokenite omanike kõik lunastamistaotlused nii tava- kui ka stressistsenaariumi korral ja äritegevust tavapäraselt jätkata. Selleks et lunastamistaotlusi saaks rahuldada, peaksid varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid pöörama erilist tähelepanu aluseks võetud varade volatiilsusele tagatisvara portfelli suhtes ning tegema sellest lähtuvalt vajaliku ületagatuse analüüsi. Vastaspoole riski maandamiseks peaksid varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid vältima tagatisvara portfelli hoidjate koondumise riski.

(3) Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peaksid kehtestama likviidsusega seotud hädaolukorra lahendamise kava ning võtma kasutusele varajase hoiatuse indikaatorid ja likviidsusriski maandamise vahendid. Eelkõige peaksid varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid varajase hoiatuse indikaatorina jälgima aluseks võetud varade volatiilsust tagatisvara portfelli suhtes ning tokenite turuväärtuse ja aluseks võetud varade turuväärtuse vahelise erinevuse muutumist, et võimalikke märkimisväärse mõjuga lunastamistaotlusi ette näha, pidades eelkõige silmas tokenite turuväärtuse võimalikku alahindamist turul. Võttes arvesse, et tokeni turuväärtuse ülehindamine võib luua stiimuli seda müüa, peaksid varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid pöörama tähelepanu tehingute mahtudele ja hindadele, et nad oleksid valmis reageerima mis tahes negatiivsele arengule tokenite turul.

(4) Kuna ühe varapõhise tokeni või e-raha tokeni tagatisvara portfell eraldatakse teiste varapõhiste tokenite tagatisvara portfellidest, tuleks iga sellise tokeniga seotud likviidsuse juhtimise põhimõtted ja menetlused kindlaks määrata samuti eraldiseisvalt.

([1]) ELT L 150, 9.6.2023, lk 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj.

(5) Tagamaks, et tagatisvara portfellil on tugev likviidsusprofiil, mis võimaldab varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitentidel jätkata tavapärast tegevust ka likviidsusstressi stsenaariumide korral, peaksid likviidsuse juhtimise põhimõtted hõlmama ka üksikasjalikku kirjeldust kaetavate riskide ning kindlakstehtud parameetrite ja nende likviidsusstressi stsenaariumide testimiseks kohandamise kohta. Kõnealuse teabe – mida tuleks iga likviidsuse stressitesti puhul ajakohastada – läbivaatus peaks võimaldama järelevalveasutustel otsustada asjakohaste meetmete üle, et vajaduse korral emitentidele esitatavaid likviidsusnõudeid karmistada.

(6) Käesolev määrus põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul, mis töötati välja tihedas koostöös Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega.

(7) Euroopa Pangandusjärelevalve on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikke seonduvaid kulusid ja kasu ning küsinud nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010 ([2]) artikli 37 lõike 1 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

**Kohaldamisala**

Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste varapõhiste tokenite ja e-raha tokenite emitentide suhtes:

a) oluliste varapõhiste tokenite emitendid;

b) olulisi e-raha tokeneid emiteerivad e-raha asutused;

c) mitteoluliste varapõhiste tokenite emitendid, kui seda nõuab pädev asutus vastavalt määruse (EL) 2023/1114 artikli 35 lõikele 4;

d) mitteolulisi e-raha tokeneid emiteerivad e-raha asutused, kui seda nõuab pädev asutus vastavalt määruse (EL) 2023/1114 artikli 58 lõikele 2.

*Artikkel 2*

**Likviidsusriski kindlakstegemise, mõõtmise ja juhtimisega seotud põhimõtted ja menetlused**

1. Likviidsuse juhtimise põhimõtted ja menetlused peavad hõlmama teatavaks ajavahemikuks kehtestatavaid likviidsusriski kindlakstegemise, mõõtmise, juhtimise ja jälgimise ning seda käsitleva sisearuandlusega seotud usaldusväärseid strateegiaid ja protsesse, mis seda riski asjakohaselt kajastavad.

2. Likviidsuse juhtimise põhimõtete ja menetlustega tuleb tagada, et tagatisvara portfellis hoitavate varade tase on piisav, et igal ajal rahuldada varapõhiste tokenite või e-raha tokenite omanike lunastamistaotlusi, sealhulgas stressistsenaariumide korral.

3. Likviidsuse juhtimise põhimõtted ja menetlused peavad olema proportsionaalsed varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitentide tegevuse keerukuse, riskiprofiili ja ulatusega.

Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitentide juhtorganid peavad kiitma likviidsuse juhtimise põhimõtted ja menetlused heaks ning määrama iga varapõhise tokeni või e-raha tokeni jaoks kindlaks riskitaluvuse taseme.

Likviidsuse juhtimise põhimõtted ja menetlused peavad kajastama varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitentide praeguseid ja eeldatavaid likviidsusriske.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj).

Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peavad neid riske pidevalt jälgima. Selline jälgimine peab hõlmama järgmist:

a) tehakse kindlaks hoiused krediidiasutustes, väga likviidsed finantsinstrumendid ja muude reservvarad;

b) kehtestatakse reservvarade turuväärtuse kindlaksmääramise kriteeriumid;

c) hinnatakse kontsentratsiooniriski, krediidivõimelisust ja likviidsusalast usaldusväärsust, samuti selliste riskidega seotud piiranguid ja tähtaegu ning valuutade vastavust;

d) meetodid, millega tagatakse tagatisvara portfelli väärtuse stabiilsus aluseks võetud varade suhtes.

4. Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peavad kehtestama päevasisese likviidsusriski usaldusväärse juhtimise korra. See kord peab hõlmama järgmist:

a) määratakse kindlaks eeldatavad päevasisese likviidsusega seotud vajadused ja ressursid;

b) kehtestatakse sellised protsessid ja menetlused, mis on kooskõlas varapõhise tokeni või e-raha tokeni emitendi profiiliga ning ebasoodsa ja eeldatava turuolukorraga.

5. Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peavad jälgima oma tagatisvara portfelli, et tagada igal ajal portfelli varade kättesaadavus selliste tokenite aluseks võetud varade väärtuse katmiseks, sealhulgas hädaolukordades, ning hindama ületagatuse asjakohasust, eriti kui tokenite aluseks võetud varad on väga volatiilsed või ei kuulu tagatisvara portfelli.

6. Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peavad jälgima korrapäraselt määruse (EL) 2023/1114 artiklis 37 osutatud tagatisvara hoidjate nimetamist, tagatisvara hoidmise põhimõtteid ja hoidmisega seotud lepingulisi kokkuleppeid.

7. Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peavad nägema ette erimeetmed ja kehtestama sisemised piirangud, mille abil vältida tagatisvara portfelli hoidjate koondumist.

8. Selliste varapõhiste tokenite emitendid, mis järgivad vähemalt ühte vara, mis ei ole ametlik vääring, peavad kehtestama protsessid ja menetlused selliste riskide maandamiseks, mis tulenevad juhtudest, mille puhul tagatisvara portfell ei koosne aluseks võetud varadest, sealhulgas selliste riskide juhtimise korra, mis tulenevad tuletisinstrumentide või aluseks võetud varasid jälgivate instrumentide kasutamisest.

*Artikkel 3*

**Hädaolukorraga seotud põhimõtted ja likviidsusriski maandamise vahendid**

1. Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peavad likviidsuse juhtimise põhimõtete ja menetluste osana töötama välja varajase hoiatuse indikaatorid ja neid asjakohaselt kohandama. Kõnealused indikaatorid peavad hoiatama muu hulgas järgmise korral:

a) maksimaalsed erinevused tagatisvara portfelli turuväärtuse ja tokenite aluseks võetud varade turuväärtuse vahel;

b) maksimaalsed erinevused tokenite turuväärtuse ja tokenite aluseks võetud varade turuväärtuse vahel.

2. Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peavad kehtestama ja vaatama korrapäraselt läbi erinevad likviidsusriski maandamise vahendid, sealhulgas piisav juurdepääs mitmekesistele rahastamisallikatele, et reageerida mis tahes varajase hoiatuse indikaatorile nii tava- kui ka stressistsenaariumi korral.

3. Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peavad kohandama oma strateegiaid, varajase hoiatamise indikaatoreid, ettevõttesiseseid põhimõtteid ja likviidsusriskiga seotud piiranguid ning töötama välja tõhusad likviidsusega seotud hädaolukorra lahendamise kavad, võttes arvesse korrapäraste stressitestide tulemusi.

4. Lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisega seoses peavad varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid säilitama dokumente järgmise kohta:

a) likviidsushädaolukorra lahendamise kava koostamise, heakskiitmise, täitmise järelevalve, elluviimise ja ajakohastamisega seotud vastutusalade kirjeldus;

b) hädaolukorras likviidsuspuudujäägi katmise strateegiate kirjeldus;

c) selliste vahendite kirjeldus, mis hõlmavad artiklis 2 osutatud likviidsusriski kindlakstegemise, mõõtmise ja juhtimise menetlustega sätestatud sisemisi piiranguid, et jälgida turutingimusi, mis võimaldab varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitentidel aegsasti kindlaks teha, kas põhjendatud on eskalatsioonimenetlus või meetmete rakendamine või mõlemad.

*Artikkel 4*

**Likviidsuse juhtimise põhimõtete ja menetluste lahusus**

1. Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitendid peavad kohaldama artiklites 2 ja 3 sätestatud nõudeid iga varapõhise tokeni või e-raha tokeni suhtes eraldi. Likviidsusriski kindlakstegemise, mõõtmise, juhtimise ja sellega seotud aruandluse menetlused, hädaolukorraga seotud põhimõtted ja likviidsusriski maandamise vahendid, riskipiirangud, likviidsuse juhtimise vahendid ja strateegiad, millele on osutatud kõnealustes artiklites, tuleb kehtestada nii sisuliselt kui ka vormiliselt, võttes arvesse erinevate varapõhiste tokenite või e-raha tokenite aluseks võetud erinevaid varasid ja nende korrelatsiooni asjaomase eraldiseisva tagatisvara portfelliga.

2. Käesolevas määruses nimetatud likviidsuse juhtimise põhimõtted ja menetlused peavad olema nii sisuliselt kui ka vormiliselt eraldatud emitendi muud kui varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emiteerimisega seotud tegevust käsitlevatest likviidsuspõhimõtetest ja -menetlustest.

*Artikkel 5*

**Likviidsusstressi stsenaariumide testimise protsess ja menetlused**

1. Varapõhiste tokenite või e-raha tokenite emitentide likviidsuse juhtimise põhimõtted peavad hõlmama likviidsusstressi stsenaariumide testimise protsessi ja menetlusi ning iga stressitesti kohta järgmist teavet:

a) likviidsuse stressitestiga käsitletavad riskid;

b) arvesse võetud parameetrid, nende kohandamine stressiolukorra jaoks ning stressistsenaariumid ja ajavahemikud, mida likviidsuse stressitesti tegemisel kasutatakse;

c) varasemate perioodide andmed ja eeldused, sealhulgas eksperdihinnangud, mida emitent on punktis b osutatud parameetrite kohandamisel arvesse võtnud;

d) likviidsuse stressitesti tulemused ja võetud parandusmeetmed.

2. Likviidsuse stressitest peab hõlmama vastupidise stressitesti elementi, et hinnata iga tagatisvara portfelli likviidsusriskide profiili maksimaalset vastupidavust.

*Artikkel 6*

**Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 27. juuni 2025

*Komisjoni nimel*
*president*
Ursula VON DER LEYEN